

Handhavingsbeleid 2015-2018

Datum: Vastgesteld door de raad op 24 februari 2015

0. Voorwoord

Voor u ligt het beleidsstuk “Handhavingsbeleid 2015 – 2018”. Dit document beschrijft hoe de Gemeente Eersel met toezicht en handhaving omgaat. Als de overheid niet handhaaft zal er sprake zijn van een aanzienlijk aantal overtredingen van regels. Het is echter niet mogelijk het aantal overtredingen geheel tot nul terug te brengen. Hierdoor ontkomt de gemeente er niet aan om gedegen en bewuste keuzes te maken.

De nota beschrijft de visie, doelstellingen, uitgangspunten en strategieën van de handhaving.

De nota staat niet op zichzelf. Zo wordt aangesloten bij het Omgevingsbeleidsplan, onderdeel Vergunningen en zijn uitwerkingen van het handhavingsbeleid mogelijk voor specifieke beleidsvelden (zoals bijvoorbeeld het Preventie- en handhavingsplan Alcohol en de beleidsregels handhaving Wet kinderopvang).

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
<u>1.1 Aanleiding</u>	7
<u>1.2 Doel nota</u>	7
<u>1.3 Aanpak</u>	7
<u>1.4 Afbakening</u>	8
2. Terugblik	8
<u>2.1 Naleefgedrag</u>	8
<u>2.2 Capaciteit</u>	8
3. Visie en doel	9
<u>3.1 Inleiding</u>	9
<u>3.2 Visie</u>	9
<u>3.3 Doelstellingen</u>	9
<u>3.4 Monitoring</u>	10
4. Uitgangspunten (kaders)	10
<u>4.1 Eigen verantwoordelijkheid</u>	10
<u>4.2 Communicatie</u>	11
<u>4.3 Consistent handhaven</u>	11
5. Risicoanalyse	11
<u>5.1 Risico Matrix</u>	11
<u>5.2 Inventarisatie</u>	11
<u>5.3 Risicoanalyse</u>	12
6. Vervolg	12
<u>6.1 Inspanningsniveau</u>	12
<u>6.2 Overige activiteiten</u>	13
<u>6.3 Klachten</u>	13
<u>6.4 Handhavingsprotocollen</u>	13
<u>6.5 Ontwikkelingen uitvoering taken van andere instanties ..</u>	13
<u>6.6 Overige verplichtingen uit het BOR en de MOR</u>	13
7. Strategie	14
8. Risico paragraaf	14

Bijlagen

Bijlage 1 Programmatisch handhaven	17
Bijlage 2 Wijze van prioritering	18
Bijlage 3 Prioritering controles brandveiligheid	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In februari 2010 heeft de raad een nieuw handhavingsbeleid vastgesteld voor de periode 2010-2013. Dit beleid dient geactualiseerd en opnieuw vastgesteld te worden te worden na deze periode. Opnieuw is gekozen om de raad te betrekken in het tot stand komen van het beleidsstuk.

In het nieuwe handhavingsbeleid betreft het de volgende aandachtsgebieden: veiligheid, gezondheid, leefbaarheid, natuur, financiën, bestuurlijk imago.

Tevens wordt in het nieuwe handhavingsbeleid rekening gehouden het inspectierapport van de provincie naar aanleiding van een reality check. Daarbij is de uitvoeringspraktijk o.a. getoetst aan de handhavingsdocumenten van de gemeente op basis van de kwaliteitscriteria (Besluit omgevingsrecht (Bor) en Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

Ook zijn andere afdelingen in de eigen organisatie betrokken geweest bij het nieuwe handhavingsbeleid.

1.2 Doel nota

De nota "Handhavingsbeleid 2015 – 2018" beschrijft de visie, doelstellingen, uitgangspunten en strategieën van de handhaving.

Het doel van deze nota om met het handhaven van de wet- en regelgeving van milieu, bouwen/ruimtelijke ordening, drank en horeca, openbare orde, veiligheid en brandveiligheid een bijdrage te leveren aan de verbetering van het naleefgedrag en daarmee het in stand houden en verbeteren van de leefomgeving.

1.3 Aanpak

In het Bor en de Mor staan de eisen opgenomen waaraan (het opstellen van) een handhavingsbeleid aan moet voldoen. Op hoofdlijnen betekent dit het vaststellen van de volgende elementen:

- het vastleggen visie op de handhaving
- het formuleren van doelstellingen
- het vastleggen van de uitgangspunten of kaders
- het toepassen van een risicoanalyse
- het prioriteren van de thema's

In het kader van programmatisch handhaven is door het Expertisecentrum Rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie een risicomatrix ontwikkeld. Deze matrix, het zogenaamde risicomodel, wordt als hulpmiddel gebruikt voor het inschatten van de risico's van bepaalde overtredingen. Met behulp van dit model kunnen overtredingen in kaart worden gebracht en kan per overtreding een inschatting van het risico worden gemaakt. Vervolgens kan deze risico-inventarisatie gebruikt worden bij het stellen van prioriteiten voor de uitvoering van de handhavingsopgaven.

Programmatisch handhaven gaat uit van een zich herhalend, cyclisch proces, gedurende een looptijd van bij voorkeur 4 jaar. Het handhavingsbeleid wordt jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma, waarin wordt aangegeven welke van de voorgenomen activiteiten in dat jaar worden uitgevoerd. Jaarlijks wordt een verslag aangeboden over de afgelopen periode aan de gemeenteraad.

1.4 Afbakening

Dit beleidsstuk heeft betrekking op toezicht en handhaving van wet- en regelgeving ⁽¹⁾ van milieu, bouwen/ruimtelijke ordening, drank- en horeca, openbare orde, veiligheid en brandveiligheid, waarvoor de gemeente bevoegd gezag is.

Voor wat betreft de handhaving van de brandveiligheid is de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant exclusief als uitvoerende instantie aangewezen. Voor wat betreft de milieuhandhaving (verplichte basistaken) is dat de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. De overige taken worden uitgevoerd door het team Handhaving van onze gemeente.

Privaatrechtelijke handhaving is geen wettelijke taak en maakt geen onderdeel uit van het handhavingsbeleid.

(1) Bij het vaststellen van nieuwe regelgeving moet de handhaafbaarheid steeds vooraf worden getoetst. Handhaving is namelijk geen doel op zich. Het is belangrijk om geen regels op te stellen die een onnodig zware belasting opleggen.

2. Terugblik

Handhaving heeft als doel dat wet- en regelgeving wordt nageleefd. Handhaving moet leiden tot de bescherming of zelfs verbetering van de leefomgeving en is daarom ook geen doel op zich.

Handhaving bestaat uit een keten van activiteiten, namelijk preventie, toezicht (signalering) en sancties. Het is van belang te weten wanneer welke handhavinginstrumenten het meeste effectief ingezet moeten en kunnen worden. Bij het opstellen van het handhavingsbeleid is daarom mede uitgegaan van de knelpunten in de uitvoering van de handhaving het afgelopen jaar.

2.1 Naleefgedrag

In hoeverre gestelde normen ook daadwerkelijk worden nageleefd, wordt bepaald door een groot aantal factoren, variërend van de kennis van regels, de nut en noodzaak ervan inzien en het bewust worden hiervan. Een aantal van deze factoren zijn te beïnvloeden door consequent handhaven in de breedste zin van het woord. Het naleven van regels is een persoonlijke motivatie. Voor een efficiënte aanpak van overtredingen zal met de motivatie van de overtreder rekening moeten worden gehouden om een positieve gedragsverandering te verkrijgen. Handhaven is niet alleen “dwang” gebruiken om de naleving van de regels af te dwingen maar ook het geven van voorlichting over deze regels. De afgelopen jaren is vrijwel alleen repressief gehandhaafd. Er is weinig aandacht geweest voor preventieve handhaving door middel van communicatie en voorlichting. Om het naleefgedrag positief te beïnvloeden is het vergroten van kennis van wet- en regelgeving bij burgers en bedrijven van groot belang. Hier zal meer aandacht aan moeten worden besteed.

2.2 Capaciteit

Het handhaven van alle regels waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, is in de praktijk niet mogelijk. Ook in de gemeente Eersel is er onvoldoende capaciteit om een 100% dekkende handhaving te realiseren.

Dit capaciteitstekort is in de jaren 2010-2014 opgevangen, door gebruik te maken van de zogenaamde “kaasschaaf methode”. Dit betekent dat de prioritering in stand is gebleven, maar dat het ambitieniveau het afgelopen jaar neerwaarts is bijgesteld. Er waren immers onvoldoende fte's beschikbaar om dit volledig te realiseren. Met andere woorden, de hoeveelheid werk is in overeenstemming gebracht met de beschikbare capaciteit.

3. Visie en doelstellingen

3.1 Inleiding

In het omgevingsbeleidsplan wordt de missie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving als volgt omschreven:

De dienstverlening staat bij ons voorop.

Deze missie zal centraal blijven staan in onze manier van denken en werken. Het gaat er daarbij om dat we constant aandacht hebben voor onze dienstverlening en kijken hoe we deze kunnen verbeteren. Het is zonder meer noodzakelijk dat we dicht bij onze inwoners blijven staan en niet vanuit een “glazen huis” opereren. De afstand met de klant mag niet groter worden maar we moeten het gemakkelijker maken.

De nadruk ligt op een goede samenwerking met zowel interne als externe partners. Daar past de uitspraak bij “Samen Werken aan Samenwerken”. Het lijkt vreemd over te komen, dat de genoemde missie en uitspraak ook betrekking hebben op het aspect van de handhaving. De achterliggende gedachte is dat een goede dienstverlening ook inhoudt dat we duidelijk zijn en ook nee durven te verkopen als iets niet kan. Voor wat betreft het samenwerken gaat het erom dat in het voortraject alles is gedaan om te voorkomen dat we achteraf tot handhaving over moeten gaan.

Met deze missie in het achterhoofd zijn de visie en doelstellingen specifiek voor handhaving verder uitgewerkt.

3.2 Visie

*De gemeente Eersel wil een gemeente zijn waarin mensen met elkaar in een veilige en gezonde omgeving kunnen blijven leven.
Toezicht en handhaving is een van de middelen om dit te realiseren.
De inzet van toezicht en handhaving gebeurt op een transparante wijze en is voor iedereen gelijk. De beschikbare middelen bestaan uit het verstrekken van kennis, het aanreiken van hulp en het toepassen van preventieve en repressieve handhaving.*

Het is noodzakelijk een positieve verandering in het naleefgedrag van burgers en bedrijven te bewerkstelligen.

Handhaving -elke handeling die erop is gericht de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding te beëindigen- is hiervoor een onmisbaar instrument.

Deze definitie omvat zowel middelen om spontane naleving te bevorderen (preventieve handhaving) als om achteraf op te treden (repressieve handhaving).

Het voorkomen van overtredingen krijgt de hoogste prioriteit.

3.3 Doelstellingen

De gemeente Eersel streeft de volgende doelstellingen na:

1. Het opheffen van overtredingen.
2. Het realiseren van rechtsgelijkheid voor de individuele burger in de gemeente Eersel. Er zal sprake zijn van één benadering, één beoordelingslijn en eventueel één handhavingsactie.
3. Het bieden van rechtszekerheid aan de burger. De burger moet op regels kunnen bouwen: vertrouwen en voorspelbaarheid.
4. Het voorkomen van overtredingen door het handhaafbaar maken van gemeentelijke regelgeving.
5. Het voorkomen van overtredingen door goede en tijdige communicatie en voorlichting.

Naast de doelstellingen, gericht op wat we met toezicht en handhaving willen bereiken, willen we ook doelstellingen vastleggen voor de eigen interne processen.

6. De inzet van capaciteit zal effectief zijn. Aan de door het bestuur uitgezette doelen en risicovolle situaties wordt programmatisch en gericht aandacht besteed. Het bestuur stelt prioriteiten en kan daar op sturen voor wat betreft de toezichtintensiteit.
7. De inzet van capaciteit zal efficiënt plaatsvinden. Doel is handhavingsacties met de partners waar mogelijk te bundelen zodat er geen "dubbel" toezicht wordt gehouden en waar nodig wordt gehandhaafd.

3.4 Monitoring

Om te beoordelen of de doelstellingen worden gehaald -en daarmee de gewenste effecten worden bereikt- dient een nauwgezette monitoring plaats te hebben.

De in het volgende overzicht opgenomen activiteiten monitoren de doelstellingen:

Doelstelling	Monitoringsactiviteit
1. opheffing overtredingen	Registratie van de overtredingen en de datum waarop de overtreding ongedaan is gemaakt.
2. rechtsgelijkheid burgers	Steekproefsgewijs 5 dossiers controleren en onderzoeken op benadering en handhavinglijn. Dit zal plaatsvinden in januari, zodat de uitkomst meegenomen kan worden in het jaarverslag.
3. rechtszekerheid burgers	Registratie van de overtredingen en de datum waarop de overtreding ongedaan is gemaakt.
4. handhaafbare regelgeving	Het terugkoppelen van niet handhaafbare zaken in beleidsstukken aan de betreffende afdeling(en) en deze bundelen voor het jaarverslag.
5. communicatie en voorlichting	In het bezoeksverslag wordt (standaard) melding/verslag gedaan van de communicatie tijdens het controlebezoek.

De interne doelstellingen worden komen als onderdeel terug in het jaarverslag. Ook de monitoring van de (externe) doelstelling zal in het jaarverslag worden opgenomen.

4. Uitgangspunten (kaders)

De gemeente Eersel wil het naleefgedrag van haar inwoners verbeteren, waardoor het een gemeente is, waarin mensen met elkaar in een veilige en gezonde omgeving kunnen blijven leven. De beschikbare middelen bestaan uit het verstrekken van kennis, het aanreiken van hulp en het toepassen van preventieve en repressieve handhaving.

Om invulling hieraan te geven, heeft de raad hiervoor de volgende uitgangspunten geformuleerd:

4.1 Eigen verantwoordelijkheid

De gemeente wordt steeds vaker aangesproken door inwoners en bedrijven voor problemen die door middel van een (eenvoudig) gesprek opgelost kunnen worden. De gemeente Eersel moedigt haar burgers en bedrijven aan dit dan ook te doen, zonder tussenkomst van de gemeente.

4.2 Communicatie

Het is van groot belang dat er duidelijk en eenduidig wordt gecommuniceerd. Door burgers en bedrijven goed voor te lichten over regels en mogelijkheden, zullen zij zich sneller conformeren aan die regels.

4.3 Consistent handhaven

Wanneer een handhavingstraject is ingezet, is het van groot belang dat het proces wordt doorgezet. Dit leidt tot rechtsgelijkheid naar de burger toe. Anderzijds vergroot dit de geloofwaardigheid van de gemeente.

5. Risicoanalyse

5.1 Risico matrix

100% handhaven is een utopie: er moeten keuzes worden gemaakt. Om een keuze te maken zal geïnventariseerd moeten worden welke handhavingsopgaven er zijn en welke van deze opgaven om handhaving vragen. Van hieruit kunnen prioriteiten worden gesteld en kunnen de handhavingsopgaven worden vertaald naar een concreet uitvoeringsprogramma. In het kader van programmatisch handhaven is door het Expertisecentrum Rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie een risicomatrix ontwikkeld. Deze matrix, het zogenaamde risicomodel, wordt als hulpmiddel gebruikt voor het inschatten van de risico's van bepaalde overtredingen. Met behulp van dit model kunnen overtredingen in kaart worden gebracht en kan per overtreding een inschatting van het risico worden gemaakt. Vervolgens kan deze risico-inventarisatie gebruikt worden bij het stellen van prioriteiten voor de uitvoering van de handhavingsopgaven.

5.2 Inventarisatie

Om tot een reële risicoanalyse te komen zijn de huidige kwantitatieve en kwalitatieve gegevens in kaart gebracht. De inventarisatie heeft plaatsgevonden door middel van gesprekken en brainstormsessies met hoofden van afdelingen, toezichthouders en beleidsmedewerkers. Verder zijn de meest voorkomende overtredingen geïnventariseerd. Dit heeft geleid tot de volgende thema's.

Risicovolle bedrijven
Overige bedrijven
Agrarische bedrijven
Leefomgeving
Brandveiligheid
Illegale bewoning of gebruik
Zonder vergunning bouwen, slopen of aanleggen
Drank- en horecawet
Kinderopvang

Door een programma op basis van deze thema's op te stellen kunnen de doelstellingen uit het handhavingsbeleid worden behaald worden.

5.3 Risicoanalyse

De risicoanalyse is deels uitgevoerd door de raad en deels door het college. De raad heeft het effect van het niet handhaven op de voornoemde thema's bepaald, het college de kans op overtredingen als de gemeente geen toezicht uitvoert.

Het resultaat leidt tot de volgende prioriteitsvolgorde van de thema's:

	Prioritering
Risicovolle bedrijven	1
Overige bedrijven	3
Agrarische bedrijven	2
Leefomgeving	1
Brandveiligheid	1
Illegale bewoning of gebruik	3
Zonder vergunning bouwen, slopen of aanleggen	4
Drank en horecawet	2
Kinderopvang	2

* De volledige wijze van prioritering en afwegingen zijn terug te vinden in bijlage 2.

Behalve de geprioriteerde thema's zijn ook de thema's "Project gebonden activiteiten" en "Toezicht op vergunningen" voor de gemeente van belang.

Deze thema's zijn niet geprioriteerd. Voor het thema "Project gebonden activiteiten" is de reden dat het project moet voldoen aan de doelstellingen van de gemeente. Levert het project geen bijdrage zal het niet tot uitvoering komen. Dit betekent dat elk project dat in beeld komt aan moet tonen wat de meerwaarde van het project is om de gemeentelijke doelstellingen te bereiken. De reden om "Toezicht op vergunningen" niet te prioriteren is dat op elke vergunning toezicht wordt gehouden.

6. Vervolg

6.1 Inspanningsniveau

Voor de geprioriteerde thema's zijn als volgt de volgende inspanningen gewenst met daarbij de uit te voeren activiteiten.

Thema	Prioriteit 2015 - 2018	Uit te voeren activiteiten
Risicovolle bedrijven (BEVI/RIS)	1	Jaarlijkse controle; alleen controle op kernpunten die betrekking hebben op veiligheid.
Overige Bedrijven	3	Controlefrequentie gelijk houden. De frequentie is afhankelijk van de (milieu)categorie van het bedrijf. Communicatie c.q. voorlichting is een wezenlijk onderdeel van het toezicht.
Agrarische bedrijven	2	Aandacht schenken aan probleemgebieden (geur). De structurele werking van luchtwasser is een wezenlijk onderdeel van het toezicht.
Leefomgeving	1	Projectmatige aanpak van taakvelden. Communicatie is een wezenlijk onderdeel van het toezicht.
Brandveiligheid	1	Intensief toezicht bij hoog risico objecten (zie ook bijlage 3)
Illegale bewoning / gebruik	3	Controles o.b.v. piepsysteem en waar mogelijk systematische gebiedscontroles.
Zonder vergunning bouwen, slopen of aanleggen	4	Controles o.b.v. piepsysteem en waar mogelijk systematische gebiedscontroles.
Drank- en horecawet	2	Controles in samenhang met het Preventie- en handhavingsplan Alcohol.

Kinderopvang	2	Handhaving n.a.v. signalering GGD. Bij voorkeur gecombineerd met het thema Brandveiligheid.
Project-gebonden activiteiten	Niet geprioriteerd	Controle en sanctie volgens vooraf opgesteld draaiboek. Communicatie is een wezenlijk onderdeel van het toezicht.
Toezicht op vergunningen	Niet geprioriteerd	Systematische controles n.a.v. verlenen vergunning; voldoen aan minimale wettelijke kwaliteitscriteria.

6.2 Overige activiteiten

Naast de genoemde inspanningen is de gemeente verplicht om een aantal andere taken uit te voeren die niet zijn betrokken in de risicoanalyse en prioritering.

Deze taken zijn:

- monitoring, evaluatie en indien nodig bijstelling van het handhavingsbeleid;
- regionaal en lokaal handhavingsoverleg voor bouwen/RO/APV/milieu;
- toezicht op APV-vergunningen;
- werkzaamheden voor andere teams;
- afhandeling van klachten;
- 15% van de beschikbare capaciteit wordt vrijgehouden voor de afhandeling van ad hoc gevallen.

6.3 Klachten

Klachten worden als volgt afgehandeld: na het inkomen van een klacht wordt informatie verzameld bij de veroorzaker en de klager. De bevindingen worden terug gemeld aan de klager en worden geregistreerd en geëvalueerd. De gemeente bemiddelt niet bij burenruzies, maar bemiddelt alleen in het conflict als dit echt nodig is.

Burgers worden gestimuleerd hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en de eerste stap te zetten door de klacht bij de veroorzaker kenbaar te maken.

6.4 Handhavingsprotocollen

Omwille van rechtsgelijkheid, -zekerheid en effectiviteit van de handhaving zullen handhavingsprocedures zoveel mogelijk worden gestandaardiseerd. Deze procedures worden vastgelegd in protocollen. In dergelijke protocollen wordt het proces beschreven, in een stroomschema vastgelegd en worden de verantwoordelijkheden en bevoegdheden verdeeld.

6.5 Ontwikkelingen uitvoering taken van andere instanties

Vanaf juni 2013 zijn een aantal taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu verplicht overgedragen aan de 'Omgevingsdienst Zuidoost Brabant', het 'Basistakenpakket'. Dit zijn grotendeels grotere complexe taken. Gemeenten blijven echter wel het bevoegd gezag en dus ook verantwoordelijk. Zij kunnen aangeven op welke wijze de taken moeten worden uitgevoerd. Dit beleidsplan, met het bijbehorende uitvoeringsprogramma, moet daarom ook door de omgevingsdienst worden uitgevoerd.

Op het gebied van veiligheid worden taken uitgevoerd door de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost. Ook de Veiligheidsregio conformeert zich aan dit beleidsplan.

6.6 Overige verplichtingen uit het BOR en de MOR

In het BOR en de MOR staan verplichtingen vermeld waaraan de uitvoering of de middelen waarmee wordt gehandhaafd aan moeten voldoen. Dit betreft onder meer het kalibreren van middelen en het stellen van en het houden aan gestelde termijnen. De gemeente en de voor haar werkende uitvoeringsdiensten conformeren zich aan deze verplichtingen.

7. Strategie

Onze gemeente heeft een bestuursovereenkomst gesloten met de provincie. Met andere bestuursorganen/organen die belast zijn met strafrechtelijke samenwerking zijn afspraken gemaakt over de handhavingssamenwerking.

Een belangrijk aspect van deze bestuursovereenkomst is de door de provincie uitgezette handhavingsstrategie “zo handhaven wij in Brabant”. De gemeente Eersel conformeert zich aan deze strategie inclusief de bijbehorende documenten zoals de sanctie- en gedoogstrategie.

Het doel van de handhavingsstrategie is het waarborgen van een uniforme en snelle aanpak bij constatering van overtredingen.

De strategie gaat uit van de volgende middelen:

- Preventieve handhaving: controles/toezicht;
- Repressieve handhaving: bestuurlijke dwangmaatregelen en strafrechtelijke sancties.

De gemeente Eersel wil de strategie verder invullen door:

- spontane naleving te stimuleren door middel van voorlichting en publiciteit;
- communicatie in te zetten als een volwaardig instrument;
- als uitgangspunt te nemen de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven, instellingen en burgers.

In beginsel treedt het college op tegen iedere overtreding. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van handhaving worden afgezien (gedogen).

Passief gedogen houdt in dat stilzwijgend wordt afgezien van handhaving. Actief gedogen betekent dat het bestuur uitdrukkelijk te kennen geeft niet te zullen optreden.

Indien besloten wordt te gedogen, gebeurt dit nooit passief, maar actief, en wel schriftelijk door het opstellen van een gedoogbeschikking. Hierdoor is gedogen openbaar en wordt de motivering kenbaar. Aan een gedoogbeschikking worden voorschriften verbonden die een verantwoorde situatie garanderen en is bovendien tijdelijk van aard.

Uitgangspunt is het volgen van een strakke, eenduidige lijn.

8. Risico paragraaf

De overheid heeft de plicht de veiligheid van haar burgers te waarborgen. Om overtredingen te bestrijden dienen burgemeester en wethouders de beschikbare wettelijke instrumenten in te zetten. Door niet of minder op te treden loopt de gemeente risico's. Risico's zijn echter nimmer volledig uit te sluiten, ook niet door meer capaciteit in te zetten op het naleven van de regels.

Mogelijke risico's die de gemeente loopt zijn:

- Niet alle overtredingen worden opgemerkt en verholpen. De gemeente kan aansprakelijk gesteld worden indien er bij derden schade wordt opgelopen.
- Zaken kunnen na verloop van tijd complexer worden waardoor het opheffen van overtredingen in de toekomst relatief meer capaciteit zullen kosten.
- Bij een onvoldoende functionerende handhaving kan de handhavingstaak worden weggenomen bij de gemeente en worden ondergebracht bij een rijksorgaan.

Het handhaven van alle regels waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, is in de praktijk niet mogelijk. Ook in de gemeente Eersel is er onvoldoende capaciteit om een 100% dekkende handhaving te realiseren. De hoeveelheid werk wordt in overeenstemming gebracht met de beschikbare capaciteit. Dit houdt het volgende in.

Momenteel kunnen nieuwe overtredingen op het gebied van ruimtelijke ordening vrijwel meteen worden opgepakt. Sinds 2014 wordt actief gezocht naar nieuwe overtredingen d.m.v. gebiedscontroles. Dit heeft waarschijnlijk een toename van de werkvoorraad tot gevolg.

Op het gebied van brandveiligheid worden de laatste jaren deels taken uitgevoerd door de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost. De huidige bijdrage van onze gemeente aan de Veiligheidsregio is voldoende voor het bereiken van een brandveilig niveau conform het beleid van de Veiligheidsregio.

In 2013 is de bevoegdheid van toezicht op de Drank- en horecawet overgegaan van de Voedsel- en warenautoriteit naar de gemeente. Inmiddels heeft op een breed terrein een aantal controles plaatsgevonden. Daarbij zijn tot nu toe geen overtredingen geconstateerd. Vanaf 2015 zal intensiever worden gecontroleerd. Indien hierbij meer overtredingen worden geconstateerd wordt de controlefrequentie hierop aangepast. Dit gaat ten koste van capaciteit welke tot nu toe werd ingezet voor ruimtelijke ordening en bouwen. Dit thema heeft echter een lagere prioriteit gekregen. Tot 2013 heeft onze gemeente 1 fte ingezet op het gebied van milieuhandhaving. Sinds juni 2013 worden deze taken verplicht uitgevoerd door de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. Doordat de kosten die de Omgevingsdienst hiervoor in rekening brengt hoger zijn betekent dit dat ongeveer 60 % (75 controles in plaats van 125 controles) van de controles worden uitgevoerd t.o.v. voorgaande jaren, toen de gemeente deze taken zelf uitvoerde.

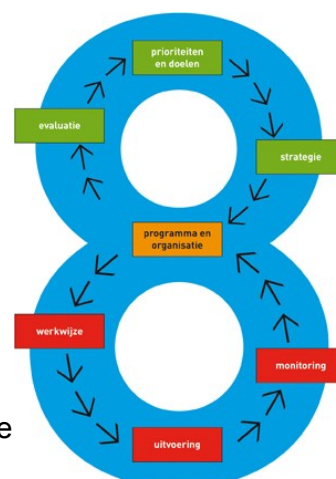
In de afgelopen beleidsperiode (2010-2014) is gebleken dat onvoldoende capaciteit aanwezig is voor het projectmatig aanpakken van overlast in de openbare ruimte. De toezichthouder is grotendeels bezig met het oplossen van klachten en meldingen die ad-hoc binnenkomen. Hierdoor is projectmatig werken vrijwel niet te realiseren. De komende beleidsperiode wordt de toezichthouder leefomgeving daarom alleen nog ingezet op zijn kerntaken, waardoor meer tijd beschikbaar komt voor projectmatig werken. Verder zal capaciteit die de afgelopen beleidsperiode werd ingezet op ruimtelijke ordening en bouwen deels worden gebruikt voor het aanpakken van overlast in de openbare ruimte.

De op handen zijnde Kempensamenwerking brengt de toezicht en handhaving van de Kempengemeenten samen. Deze samenwerking brengt naar verwachting geen verandering in het bovenstaande.

Bijlage 1 Programmatisch handhaven

- Prioriteiten en doelen (stap 1):
In een programmatisch ingerichte handhavingorganisatie stelt het bestuur heldere prioriteiten gericht op het bereiken van de eigen doelstellingen.
- Strategie (stap 2):
Bij handhaving worden acties ondernomen die moeten leiden tot naleving van regels.
- Programma & organisatie (stap 3):
De uitvoering vindt plaats op basis van het jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma, waarin de **werkwijze** (stap 4) ten opzichte van de handhaving wordt uitgewerkt. Na de **uitvoering** (stap 5) van het uitvoeringsprogramma worden gegevens opgeslagen en gedocumenteerd (**monitoring** stap 6) .
- Evaluatie (stap 7).
Door middel van monitoring worden de resultaten van het handhavingsbeleid inzichtelijk gemaakt. De informatie gebruikt de gemeente om te beoordelen in hoeverre doelstellingen gehaald zijn en of het beleid bijgesteld moet worden.

(Big Eight: beschrijft zeven proces-stappen waarmee professionele handhaving mogelijk wordt.)

Bijlage 2 Wijze van prioritering

De prioriteit van thema's wordt gevormd door de combinatie van "negatief effect" en "kans op overtreding".

Het negatief effect en de kans op overtreding wordt op de volgende elementen bepaald:

- veiligheid en gezondheid
- leefbaarheid
- natuur
- financiën
- bestuurlijk imago

Om het negatief effect te bepalen is voor elk thema de vraag gesteld: "Hoe groot is het effect op het element als we niet handhaven?".

De kans op een overtreding is de verwachte overtredingskans van een regel, indien deze niet wordt gehandhaafd. Voor elk element is de vraag gesteld: "Hoe groot is de kans dat de regels worden overtreden als we niet handhaven?".

De raad heeft het negatief effect bepaald als er niet wordt gehandhaafd. Het college heeft de kans op overtreding bepaald indien er niet zou worden gehandhaafd.

De uitkomsten op de 5 genoemde elementen worden uitgemiddeld.

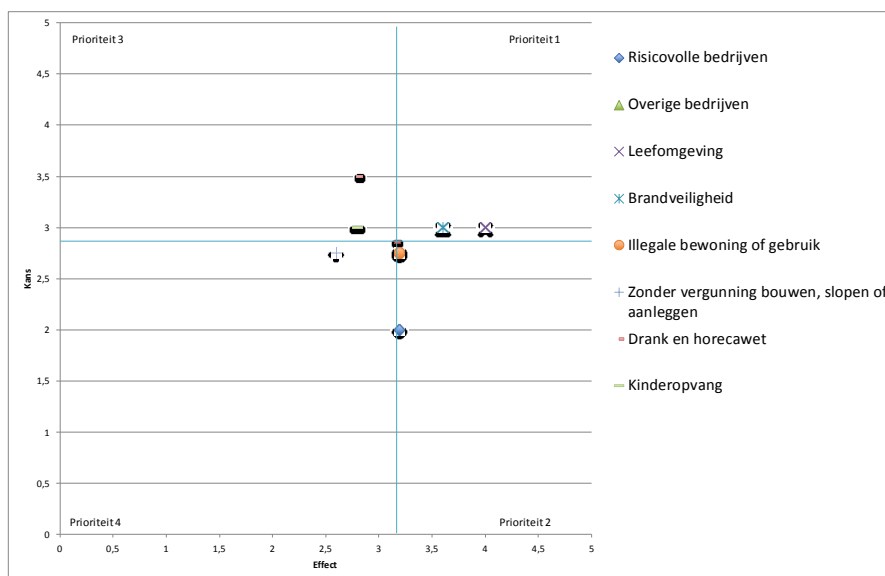
Uitkomst prioritering

Uit de prioritering is het volgende resultaat gekomen:

	Samenvatting effect					Totaal
	Duurzame veiligheid en gezondheid	Duurzame leefbaarheid	Natuur	Financieel	Imago	
Risicovolle bedrijven	5	2	2	3	4	3,2
Overige bedrijven	5	4	3	2	2	3,2
Agrarische bedrijven	5	3	3	2	2	3
Leefomgeving	3	5	4	3	5	4
Brandveiligheid	5	3	1	4	5	3,6
Illegale bewoning of gebruik	4	4	2	3	3	3,2
Zonder vergunning bouwen, slopen of aanleggen	5	3	2	1	2	2,6
Drank en horecawet	5	5	1	1	2	2,8
Kinderopvang	5	2	1	2	4	2,8

	Kans op overtreding				Totaal
	Economische redenen	Inzien van de nut van de regels	MVO	Onbekendheid regels	
Risicovolle bedrijven	4	1	2	1	2
Overige bedrijven	4	3	2	2	2,75
Agrarische bedrijven	4	4	3	1	3
Leefomgeving	2	4	4	2	3
Brandveiligheid	5	3	2	2	3
Illegale bewoning of gebruik	4	3	2	2	2,75
Zonder vergunning bouwen, slopen of aanleggen	4	3	2	2	2,75
Drank en horecawet	4	4	4	2	3,5
Kinderopvang	4	3	3	2	3

Door beide onderdelen grafisch tegen elkaar uit te zetten wordt de prioriteit zichtbaar. De methodiek van programmatisch handhaven stelt dat het “negatief effect” belangrijker is dan “kans op overtreding”; met andere woorden: de schade die een overtreding kan aanbrengen wordt belangrijker geacht dan de kans dat een overtreding wordt begaan. De assen van de figuur zijn op het gemiddelde van de kans en het effect gelegd. Hiermee rekening houdend ziet de prioritering er voor de thema’s schematisch als volgt uit:

	Resultaat prioritering		
	Effect	Kans	Score
Risicovolle bedrijven	3,2	2	3
Overige bedrijven	3,2	2,75	3
Agrarische bedrijven	3	3	2
Leefomgeving	4	3	1
Brandveiligheid	3,6	3	1
Illegale bewoning of gebruik	3,2	2,75	3
Zonder vergunning bouwen, slopen of aanleggen	2,6	2,75	4
Drank en horecawet	2,8	3,5	2
Kinderopvang	2,8	3	2

De risicovolle bedrijven komen op prioriteit 3. De reden hiervoor is dat de kans op overtreding gering is door de grote verantwoordelijkheid van de ondernemers. De burgers kunnen een onveilig gevoel krijgen als er minder aandacht geschonken wordt aan risicovolle bedrijven. Mede gezien het kleine aantal risicovolle bedrijven wordt de prioriteit verhoogd naar 1.

De uiteindelijke prioritering is als volgt:

	Prioritering
Risicovolle bedrijven	1
Overige bedrijven	3
Agrarische bedrijven	2
Leefomgeving	1
Brandveiligheid	1
Illegale bewoning of gebruik	3
Zonder vergunning bouwen, slopen of aanleggen	4
Drank en horecawet	2
Kinderopvang	2

Bijlage 3 Prioritering controles brandveiligheid

Retouradres, Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

Gemeente Eersel
Handhaving
De heer P Bakermans
Dijk 15
5520 AA EERSEL

Geachte heer Bakermans,

Naar aanleiding van uw vraag hoe de Veiligheidsregio tot haar prioritering komt op basis van een risico-overweging doe ik u dit schrijven toekomen.

Verbeteren van de naleving brandveiligheidsregels bouwwerken (beschouwing)

In de praktijk blijkt dat bedrijven de brandveiligheidseisen veelal slecht naleven. De belangrijkste oorzaak is de gebrekkige kennis bij bedrijven over brandveiligheid. Slechts een beperkt aantal bedrijven overtreedt bewust de regels om daarmee financieel voordeel te behalen. De wijze van reageren op een geconstateerde overtreding zal meer moeten gaan afhangen van het motief van de overtreder (hij kan of weet niet of hij wil niet). Basis voor de brandveiligheidseisen ligt in het bouwbesluit.

Aanpak verbetering brandveiligheid

Om een verbetering te bereiken is er op basis van de preventie activiteiten plan (Prevap) een gemeentelijk controleplan gemaakt waarin de risicopanden zijn opgenomen met daaraan gekoppeld de controlefrequentie (programmatische aanpak. Het toezicht op de brandveiligheid vindt dus plaats op basis van een Preventie -activiteitenplan (Prevap)

Het Prevap bevat een lijst met objecten die een gebruiksvergunning c.q. een gebruiksmelding hebben en waarbij toezicht gepleegd wordt op het brandveilig gebruik, en er wordt re-actief gecontroleerd op relevante klachtmeldingen.

Op basis van het Prevap kunnen objecten (gebouwen en locaties) worden ingedeeld naar gebruiksfunctie. Afhankelijk van de gebruiksfunctie en de bijhorende risico's krijgt het object een bepaalde prioriteit in klasse (klasse A t/m E) waarbij de hoogste categorie klasse A is en verder aflopend tot klasse E.

Hieraan wordt een controlefrequentie gekoppeld. Bij de controles worden de voorschriften van de gebruiksvergunning of de gebruiksvoorschriften van het Bouwbesluit gecontroleerd.

Naleving

Onderwerp
Prioritering controles
brandveiligheid (Prevap)

Datum
10 november 2014

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door
dhr. H.M.P.F. de Vries

Telefoon
(040) 2 203 660

Ons kenmerk

Aantal bijlagen

In afschrift aan

Bezoekadres
Deken van Somerenstraat 2
5611 KX Eindhoven
Telefoon (040) 2 203 203
info@vrbzo.nl
www.veiligheidsregiobzo.nl

Postadres
Postbus 242
5600 AE Eindhoven

*Brandweer maakt deel uit van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is een organisatie waarin brandweer, GHOR en RAV (Regionale Ambulancevoorziening)
samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, beperken en bestrijden.*

Er wordt hierbij een onderscheid gemaakt tussen objecten met zelfredzame en niet zelfredzame personen en objecten waar slaapfuncties aanwezig zijn. De Klasse A en B worden als eerste voorgedragen voor controle en daarna C t/m E (zie bijlage Prevap)

Uitgangspunt voor de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is dat er controles plaatsvinden aan de hand van vooraf in te schatten risico's en brandscenario's waar de brandweer zo nodig als externe hulpverleners een interventie toe moeten passen bij een calamiteit.

Problemen rond brandveiligheid zijn in het algemeen een gevolg van de wijze waarop met regels wordt omgegaan. De VRBZO en de Gemeente Eersel zijn het er over eens dat een verbetering van brandveiligheid ook gezocht moet worden in het verhogen van het veiligheidsbewustzijn, het verder verkennen en toepassen van een meer integrale benadering van risico's. Het geven van voorlichtingen aan doelgroepen maakt tevens, naast het reguliere toezicht, onderdeel uit van het gemeentelijk en regionaal beleid.

Met vriendelijke groet,

Han de Vries

Adviseur afdeling naleving VRBZO.

Bijlage: Prevap

Naleving

Onderwerp
Prioritering controles
brandveiligheid (Prevap)

Ons kenmerk